

Földvári Erika

NYELVTAN

GYAKORLÓ

2. osztály

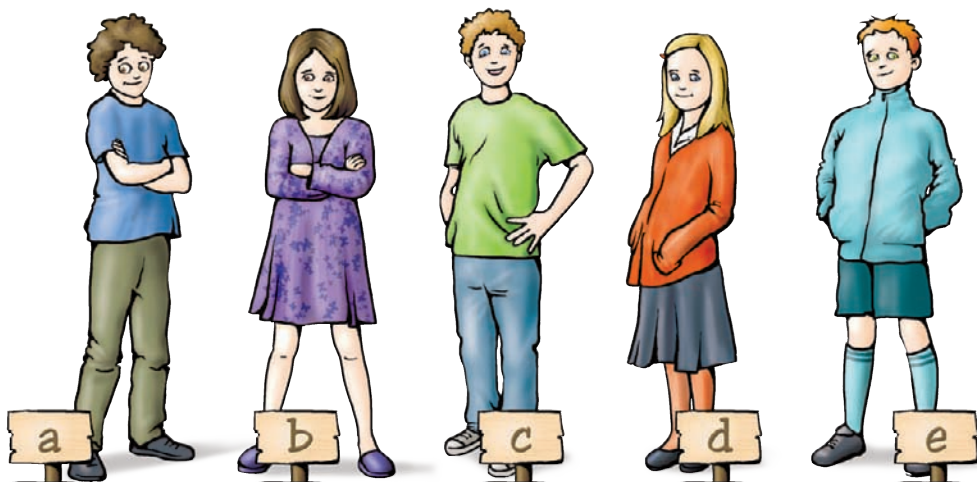
Negyedik, változatlan kiadás
Mozaik Kiadó – Szeged, 2013

A betűrend

1. A gyerekek névsor szerint várakoznak. Írd le, hogy kinek mi a neve!

Róka Erik, Gémes Lili, Győri Bertalan, Korda Lilla, Csiszár Zoltán

a)

b)

c)

d)

e)

2. Írd le az osztályokban a két hetes nevét!

3. Egészítsd ki a telefonkönyv részletét két lehetséges névvel!

	
Kecskeméti Ágnes	123-4567
Kenyeres Péter	234-5678
Kerekes Anna	345-6789
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

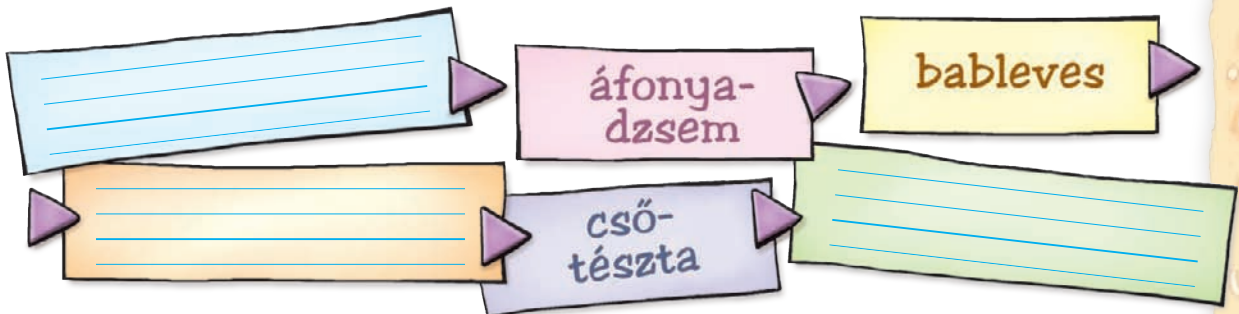
4. Írd le betűrendben a hét törpe nevét! Hányadik lenne a sorban Hófehérke neve?

Szende, Hapci, Tudor, Morgó, Vidor, Szundi, Kuka

5. Írd le betűrendben a sportszerek nevét!

gördeszka, síléc, mesekönyv, korcsolya, kerékpár, ugrókötel, tolltartó

6. Egészítsd ki az élelmiszerneveket a betűrendnek megfelelően!

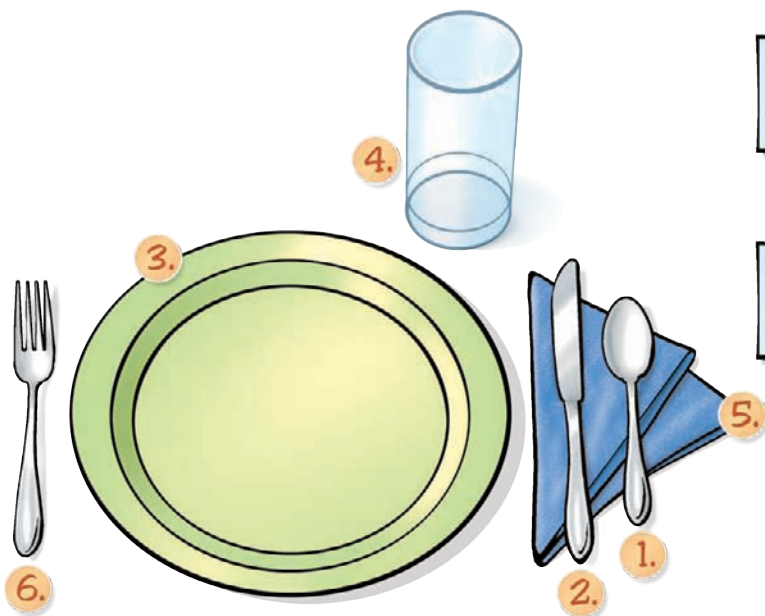
7. Húzd át azokat a szavakat, amelyek nem a betűrend szerinti helyen állnak! Javítsd nyíllal!

lámpa
létra
levendula
lemez
liter
lurkó
lusta

Zakariás
Zalán
Zénó
Zita
Zebulon
Zoé
Zoltán

épület
ház
kulipintyó
kunyhó
viskó
palota
vityilló

8. Állítsd a képeket betűrendbe! Karikázd be a helyes sorrend betűjelét!

a) 2, 1, 6, 5, 3, 4

b) 2, 1, 6, 3, 5, 4

c) 1, 2, 4, 5, 3, 6

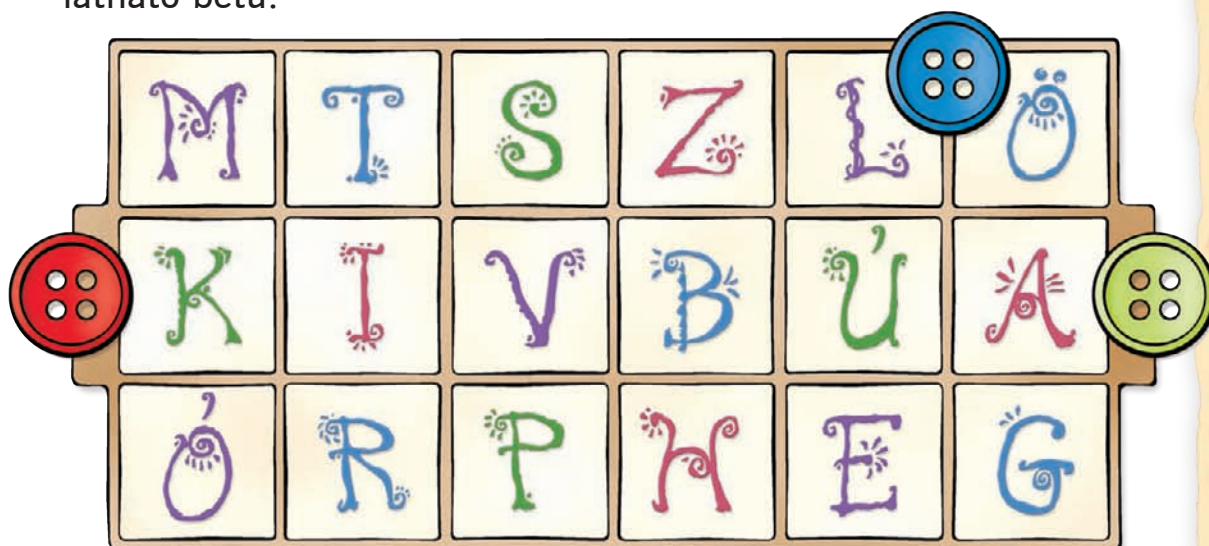
9. Betűrendben írtam le a mondatok szavait. Írd le a mondatokat!

a) a, alma, az, gyümölcsöm, kedvenc

b) a, a, Balatonnál, nyarat, töltöttem

c) a, a, adtam, Cézár, kutyámnak, nevet

10. Játsszatok! Pöccintsetek egy gombot a játéktáblán! Mondjatok betűrendben három olyan szót, amelyek kezdőbetűje a mezőn látható betű!

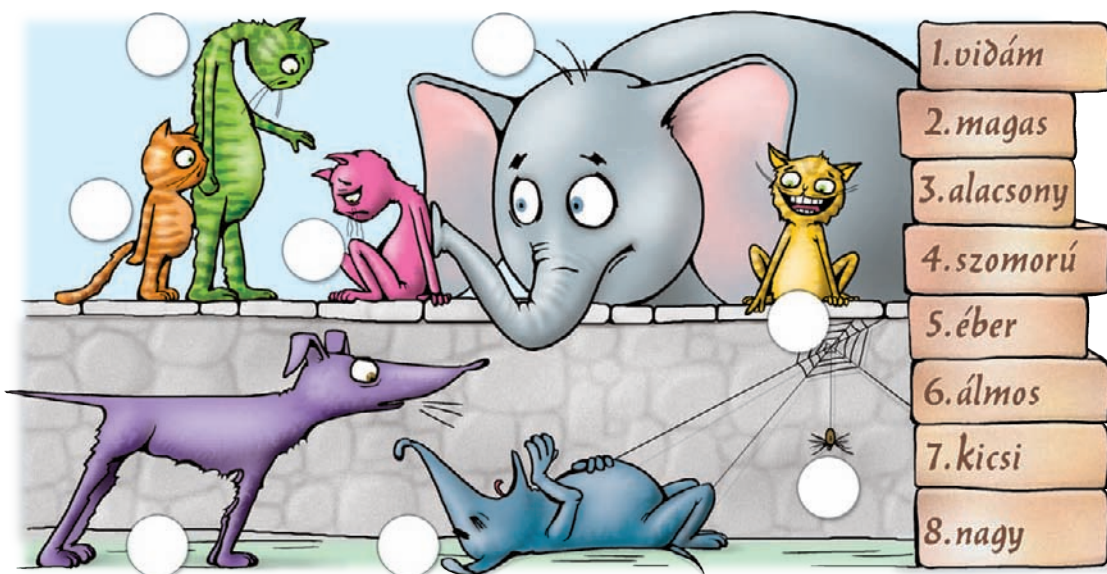

11. Írd le emlékezetből a szavakat! Ellenőrizd, javítsd a munkád!

betű	Sándor
cérna	Szabina
dézsza	Tímea
eper	Ubul
farönk	Vencel
gólya	Zalán
gyűrű	Zsanett

Az ellentétes jelentésű szavak

1. Írd a képek alá a szavaknak megfelelő számokat! Mondd el, hogy milyen kapcsolat van a szópárok között!

2. Olvasd el a mondatokat! Húzd alá az ellentétes jelentésű szavakat!

Ági szorgalmas, Pisti pedig lusta.

Lujzi folyton beszél, Ödön mindig hallgat.

Az osztályban Frici a legmagasabb, Lajcsi pedig a legalacsonyabb.

3. Olvasd el a szövegrészletet! Írd le a kiemelt szavak ellentétét!

Egy **rossz** kereket cipelt föl a Gyuri inas az eperfa **tetejére**. Megkötözte **fönn**. Meg is drótozta **gondosan**, hogy le ne essék. A két gólya azonnal **elkezdte** a fészekrakást. Olyan **szép** boglyas fészket raktak, hogy egy királysas is meglakhatott volna benne.

(Benedek Elek: A mi gólyánk)

4. Írd le a szavak ellentétét!

piszkos

érdekes

ízletes

színes

hegyes

rövid

van

hideg

5. Írd az ábrába a szavak ellentétét! Olvasd össze a kiemelt oszlop betűit! Írd le az így kapott szó ellentétét!

1 fehér

2 le

3 kevés

4 lazít

5 bánat

6 bővít

1					
2					
3					
4					
5					
6					

Másképpen ejtjük, másképpen írjuk: dj, gyj

1. a) Húzd alá azokat a szavakat, amelyekben van „másképpen ejtjük, másképpen írjuk” – kapcsolat!

Eredj csak, csöppikém, hozz egy marék makkot a nagy tölgyfa alól! Ilyenkor ősszel tele van az alja. [...]

Szaladt Lenke, hozta a makkot, én meg kitessékeltem egy-két fogpiszkálót a sótartóból, és elővettem a kisbicskámát.

– No, Lencike, mindjárt készen lesz a makk-vitéz.

(Móra Ferenc: A makk-vitéz)

- b) Másold le a **dj** kapcsolatot tartalmazó szavakat!

2. Rendezd halmazba a szavakat!

mondjátok, tudja, haladjatok, mártjuk, lyukas, maradj, bohóc, földje, kódja, szaladjunk, látja, kádja, mindjárt, rendje

két szótagból áll

van benne *dj* kapcsolat

3. Mi van a képen? Írd le a szavak **-ja/-je** toldalékos alakját!

4. Egészítsd ki a mondatokat a megfelelő toldalékos szavakkal!

tud, hold, kard, szakad

Melyikőtök _____ a legszebben elmondani a verset?

A Jupiter bolygónak 4 nagy és 12 kicsi _____ van.

Vigyázz, Lili, ki ne _____ a szép, új nadrágod!

A napokig tartó csatában eltörött a huszár _____.

5. a) Alkoss **valakinek/valaminek valamije** kapcsolatot kifejező szókapcsolatokat!

pl. a város hídja

(bárd)

(smaragd)

(pad)

(lúd)

b) Írj mondatot a második szókapcsolattal!

6. Ki mondhatja? Másold le a mondatokat a megfelelő személyhez!

Kérem, fáradjanak beljebb!

Csak ki ne áradjon a folyó!

Haladjatok gyorsabban!

Maradj az ágyban!

Az aggódó földműves:

A tanító néni az úttesten való áthaladáskor:

Az üzlettulajdonos:

7. Párosítsd a szavakat a megfelelő ábrákkal!

1. feküdjön
2. tagadjátok
3. tudjam
4. kérjük

a) □*□*□*□*□*□*□*
b) □*□*□*□*□*□*
c) □*□*□*□*□*
d) □*□*□*□*□*□*□*

8. a) Csoportosítsd a szavakat!

kutya, meggye, hagyja, pontja, mondja, rongya, pontya, kútja, állja, szem

<i>Kiejtés szerint írjuk</i>	<i>A kiejtéstől eltérően írjuk</i>

b) Írj egy-egy mondatot a kiemelt szavakkal!

Másképpen ejtjük, másképpen írjuk: dt

1. Húzd alá azokat a szavakat, amelyekben van „másképpen ejtjük, másképpen írjuk” – kapcsolat!

Nyugtalanul aludt éjszaka a nagy bükkfa. Nem is aludt jóformán, csak sóhajtozott. Alig várta, hogy megvirradjon, hogy szétnéz-hessen a tájon.

– Bikkmakk, bikkmakk! – ébredtek a mókusok is vígan ug-rándo-zva.

(Kányádi Sándor: *Világgá ment a nyár*)

2. Rendezd halmazba a szavakat!

adták, maradtam, jópofa, áradtak, mélyedtek, bója, haladt, en-gedtük, bújkál

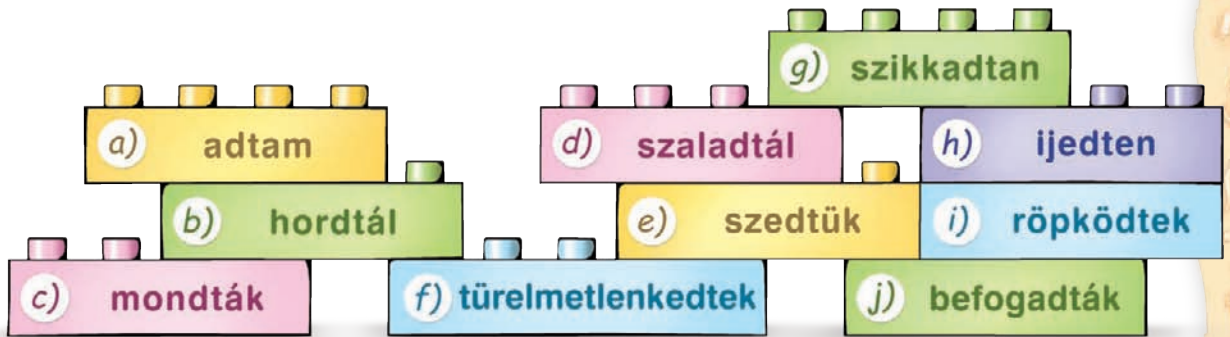
van benne dt
kapcsolat

van benne
hosszú magánhangzó

3. Másold le a **Hogyan?** kérdésre válaszoló szavakat!

nyugodtan, higgad, csüggedten, fárad, riadtan, fárادتan, sápad, dermedten, önfeledten

4. Karikázd be azoknak a szavaknak a betűjelét, amelyek nem cselekvést fejeznek ki!

5. a) Írd le betűrendben a szavakat!

szedték, közeledtek, letelepedtünk, megijedt, eltévedtem, adta

b) Írj két mondatváltozatot a **közeledtek** szóval!

6. Írd le a szavak ellentétét!

távolodtak

kaptak

pihentek

apadtak

elaludtak

örültek

7. Húzd át a kakukktojást! Indokold a választásod!

8. Írj a rajzoknak megfelelő utasításokat!

_____ ki a mondatot!

_____ egy kört!

_____ hangosan!

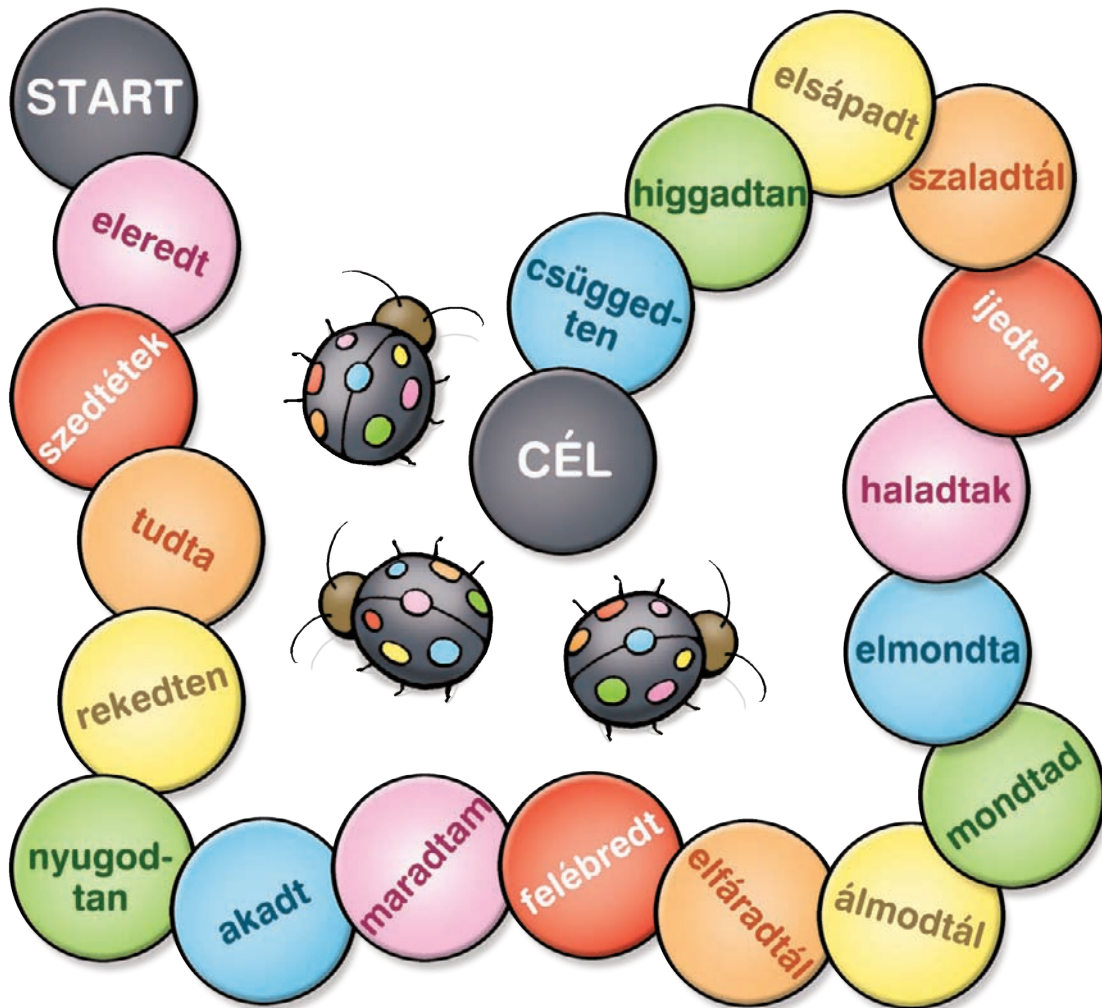

_____ le egy sort!

_____ szavakat!

9. Játsszatok! Dobjatok a színekockával! Tegyetek egy bábut az azonos színű mezőre! Mondjatok egy kérdést a mezőn látható szóval! Az a győztes, aki a legérdekesebb mondatot mondta.

10. Írj három olyan tulajdonságot, amely mindegyik szóra igaz!
aludj, apadt, anyja, ébredt

Tartalom

A hangok, a betűk	4
A betűrend	8
A magánhangzók, a mássalhangzók	12
A magánhangzók időtartama	16
A mássalhangzók időtartama	20
Azonos hangot jelölő betűk: j, ly	24
A szavak jelentése	28
Az ellentétes jelentésű szavak	32
A rokon értelmű szavak	34
A szótagolás, az elválasztás	38
A toldalékos szavak	42
Másképpen ejtjük, másképpen írjuk: tj, tyj	50
Másképpen ejtjük, másképpen írjuk: dj, gyj	54
Másképpen ejtjük, másképpen írjuk: nj, nyj	58
Másképpen ejtjük, másképpen írjuk: lj, llj	62
Másképpen ejtjük, másképpen írjuk: tsz, dsz, gysz	66
Másképpen ejtjük, másképpen írjuk: ts, ds, gys	70
Másképpen ejtjük, másképpen írjuk: dt	72
A mondat	76

Kiadja a Mozaik Kiadó, 6723 Szeged, Debreceni u. 3/B. Tel.: (62) 470-101

E-mail: kiado@mozaik.info.hu • Honlap: www.mozaik.info.hu • Felelős kiadó: Török Zoltán

Grafikus: Deák Ferenc • Készült a Dürer Nyomda Kft.-ben, Gyulán • Felelős vezető: Kovács János

Terjedelem: 8,85 (A/5) ív • 2013. május • Tömeg: 208 g • Raktári szám: MS-1627